

[Erik Eriksen.]

have mere vægt, end én og anden måske vil indrømme. Den hjemmemarkedsordning, som nu er ved at blive gennemført som led i et forlig mellem regeringen og landbrugsorganisationerne, vil kunne blive til gavn, hvis den administreres med kløgt. Og jeg har de bedste forhåbninger om forståelse blandt landbrugets ledende mænd for, hvad der i dag udkræves for at tjene til en langsigtet pleje af hjemmemarkedet.

Jeg kan altså med glæde anbefale det forlig, vi er blevet enige om. Det tog lang tid, og da forligsgrundlaget efter de mange timers forhandling lå på bordet, måtte vi alle overveje vor stilling. Inden for venstre underkastede vi endnu en gang problemerne en nøje overvejelse, og vi nåede altså til den slutsum, at det var lykkedes os at vinde gehør for vore synspunkter i en sådan grad, at det ville være uforsvarligt ikke at give vort ja til forliget, selv om det naturligvis på et eller andet punkt ikke kunne tilfredsstille vore synspunkter. Der var i venstre tilslutning til resultatet, som ikke blot betyder en sanering, men også på længere sigt en hårdt tiltrængt styrkelse af vor konkurrenceevne. Jeg personlig føler mig overbevist om, at denne fælles indsats vil vinde anerkendelse i hele den meget store del af befolkningen, som heldigvis ikke er forblindet af de alt for enkle og alt for ensidige synspunkter.

Folketingets 4 gamle partier har med dette forlig vist vilje til at overvinde de betydelige modsætninger, der er dem imellem. Vi har i virkeligheden vist en vej til samordning af de økonomiske kræfter.

Men jeg vil gerne slutte med at understrege, at dette er ikke tilstrækkeligt. Det er rigtigt, som det allerede er antydet, at organisationerne har en stor magt, en meget, meget stor magt, i det danske samfund af i dag, og det står nu til dem, om samordningen skal videreføres, eller om spillet skal væltes over ende. Sporene fra det sidste par år skulle skræmme. Jeg håber, at såvel de ulykkelige følger af de sidste års dans om guldkalven som det politiske forlig vil gøre det klart også for organisationslederne, at nu er det dem, der har ansvaret, nu står det til dem, hvorvidt det fornuftige, vi her foretager os, skal følges op. Hvis det følges op, er jeg personlig ikke i tvivl

om, at så er det en god gerning, vi har indledt med det forlig, vi her har sluttet, og som jeg anbefaler.

Alfred Bøgh: Det, vi er nået til her ved anden behandling af forslag til lov om almindelig omsætningsafgift, er resultatet af meget indgående og langvarige forhandlinger. Jeg skal ikke i detaljer gennemgå de ændringer til lovforslaget, som er foreslået, siden det sidst var til behandling i det høje ting. Det kunne være fristende, men det ville tage alt for lang tid, for det er jo ikke så helt få ændringer, der i mellemtiden er stillet forslag om, og jeg må føje til, at det er vel godt det samme. Det er på en måde betegnende, at i den betænkning, som udvalget om dette lovforslag i søndags afgav, fylder alene de egentlige ændringsforslag til forslagens paragraffer 6-7 sider over for det oprindelige lovforslags 9 sider.

Selv om en sådan kvantitativ vurdering af det oprindelige lovforslag og de foreslåede ændringer kan give et billede af udviklingen, vil den naturligvis være temmelig overfladisk. Det, vi har til behandling i dag, er jo selve forslaget til lov om den almindelige omsætningsafgift, men det er — og har for venstre været — noget meget centralt, at dette forslag igennem forhandlingerne er blevet placeret som et led i den almindelige økonomiske politik og i nøje sammenhæng med denne politiks øvrige led. For vi må jo gøre os klart, at omsætningsafgiften én gang indført formentlig er kommet for at blive for altid. Så kan dens form naturligvis tilpasses efter de skiftende tider; men mon ikke de fleste har en fornemmelse af, at en omsætningsafgift ikke vil blive noget midlertidigt? Derfor har vi i hvert fald i mit parti ikke kunnet frigøre os for en stærk følelse af det ansvar, som må være knyttet til at indføre en sådan ny afgift.

Må jeg hertil føje, at indførelsen af en omsætningssskat som en isoleret foranstaltning ville have været uantagelig for mit parti. Det har vi flere gange givet udtryk for. Omsætningssskatten må være et led i den økonomiske politiks helhedsbillede, og dens gennemførelse kan naturligvis ikke drøftes uden på den baggrund og i den sammenhæng, hvori den sker.

Jeg har i de senere dage set — og det er